

VRÚTOČAN

DVOJMESAČNÍK MESTA VRÚTKY - bezplatne ROČNÍK 33, číslo 3/2022

Z obsahu vyberáme:

- * rekonštrukcia pešej zóny str. 2
- * Z Výročnej správy Mesta Vrútky str. 3-9
- * Nízkoúhľová stratégia str. 10
- * Zapojte sa „Do práce na bicykli“ str. 11
- * Kultúra v meste str. 12-13
- * Učiteľka roka str. 14-15
- * Peter Ráth Ruttkay str. 16-17
- * Naj škola Slovenska str. 18
- * Šport str. 20-21
- * Inzerca str. 22-23
- * Pozvánka na oslavy 90. výročia výstavby vrútockého kúpaliska a plaveckého a vodnopólového športu na Vrútkach str. 24

Ocenenie Učiteľ roka 2021 získala Vrútočanka Alexandra Hučeková, rod. Zacharidesová. Na fotografii je spolu s Adelou Vinczeovou, ktorá slávnostný galavečer moderovala (viac na strane 14 -15).

Samosprávy sa elektronizujú, Vrútky nie sú výnimkou

Trend elektronizácie a automatizácie procesov vykonávaných miestnou samosprávou sa nevyhýba ani Mestskému úradu vo Vrútkach. Na obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác aj u nás využívame elektronický systém, vďaka ktorému sa príprava obstarávania aj samotné vyhodnotenie zákazky urýchlili. Pri každom konkrétnom úkone je dôležité, aby neboli porušené princípy verejného obstarávania, hlavne princíp rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie vo vzťahu k subjektom, ktoré boli oslovené na predloženie ponuky a prejavili záujem uchádzať sa o danú zákazku, čo je vďaka tomuto spôsobu obstarávania zaručené.

Už niekoľko rokov tiež platná legislatíva umožňuje nový spôsob exekúcie formou zadržania vodičského preuka-

zu dlžníka. Uplatňuje sa v prípadoch, kedy dlžník nemá žiadny majetok. Mesto má tiež zákonnú možnosť elektronicky komunikovať s bankami, na čo v tomto roku začalo využívať osobitný informačný systém umožňujúci v komunikácii s informačným systémom bánk vymôcť pohľadávku, nech už ide o fyzické alebo právnické osoby. Tento proces vymáhania pohľadávok mesta sa javí ako efektívnejší, rýchlejší a hospodárnejší, a to najmä u nedoplatkov za komunálny odpad, kde ide často o príliš nízke čiastky na to, aby vymáhanie prostredníctvom exekútorov prinieslo požadovaný efekt pre mestský rozpočet. Sadzba ročného poplatku na obyvateľa ostáva na úrovni minulého roku, t. j. 35 eur.

Ing. Mgr. Anna Sviteková
prednostka MsÚ

MESTSKÝ ÚRAD VRÚTKY
v období zúčtovania daní
z nehnuteľností, poplatkov
za komunálny odpad
od 01.05.2022 do 30.06.2022

ROZŠIRUJE POKLADNIČNÉ HODINY

PONDELOK: 8.00 - 11.00 13.00 - 15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 8.00 - 11.00 13.00 - 16.30
ŠTVRTOK: 8.00 - 11.00 13.00 - 15.00
PIATOK: 8.00 - 12.00

V nasledujúcom období od 01.07.2022 ostávajú pôvodné pokladničné hodiny:
PONDELOK: 13.00 - 15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 13.00 - 16.30
ŠTVRTOK: 13.00 - 15.00
PIATOK: 8.00 - 12.00

Začala sa rekonštrukcia pešej zóny

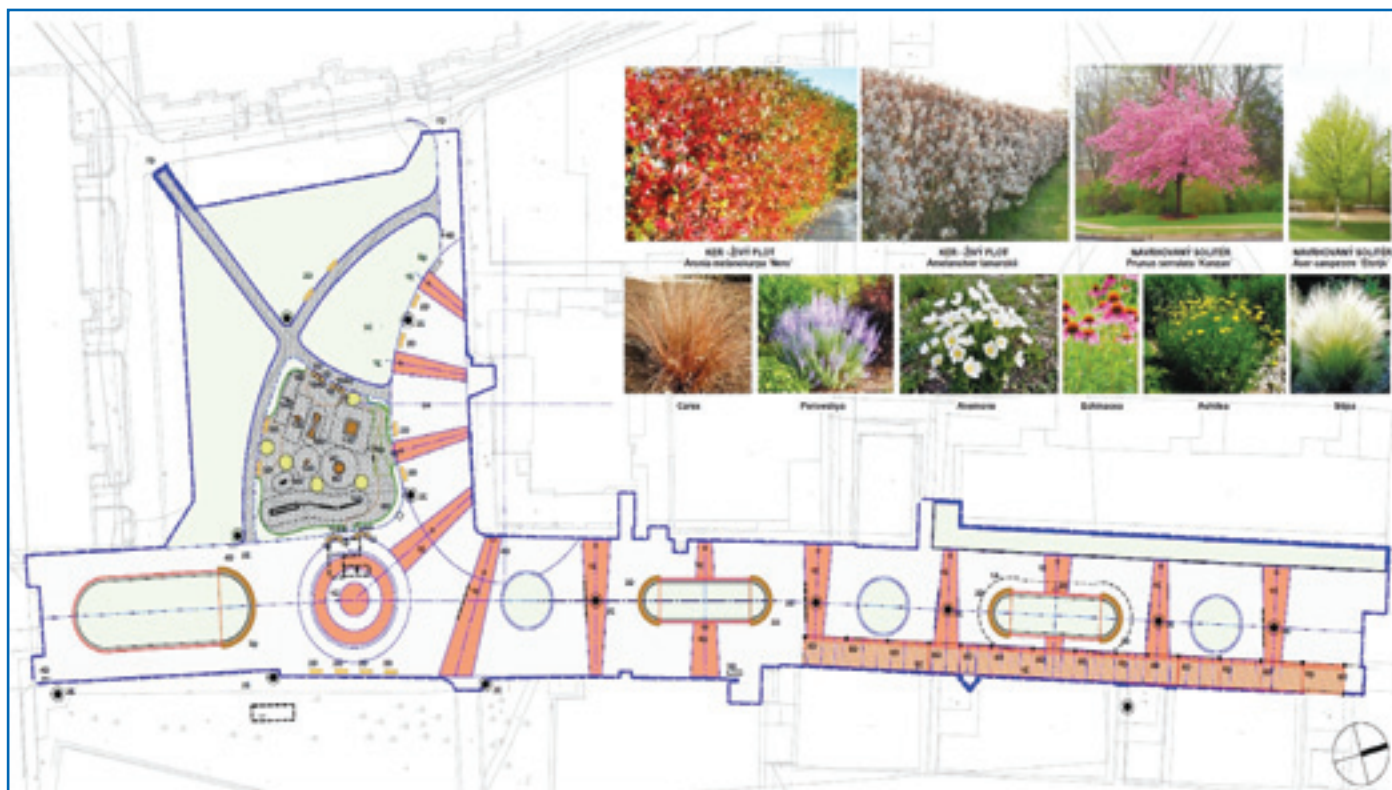
Mesto Vrútky začalo v máji realizovať komplexnú rekonštrukciu pešej zóny v úseku od bývalých priestorov Mestskej knižnice Hany Zelinovej, kde sa dnes nachádza Stála expozícia železničného mesta Vrútky, až po Kalinčiakovu ulicu. Vysúťaženie dodávateľa USD Lučenec s.r.o. a LU – Vas, s.r.o. prebrali stavenisko v máji tohto roku s ambíciou ukončiť stavbu do jeho konca. Stavba obsahuje nielen realizáciu no-

vej dlažby a mobiliáru, ale aj revitalizáciu zelene, vybudovanie nového detského ihriska a novú fontánu.

V záujme zmierniť dopady klimatických zmien sa zachytená dažďová voda neodvedie okamžite preč, ale prostredníctvom podzemných zásobníkov sa postupne vráti do tohto priestoru. Obnovou prejde aj pergola pri obchodných prevádzkach firm. Tak, ako v prípade prebiehajúcej

rekonštrukcie časti Ul. Sv. Cyrila a Metoda a Mierovej ulice, aj v tomto prípade prosíme verejnosť o trpezlivosť počas výkonu stavebných prác, ktoré samozrejme so sebou na pár mesiacov prinesú aj viac hluku a prachu, nakoniec sa ale dostaví pozitívny výsledok, ktorý si už tento priestor dlhé roky pýtal.

Mgr. Branislav Zacharides
primátor

Milí Vrútočania,

iste ste v médiách zachytili spory, ktoré vedú nielen predstavitelia politických strán medzi sebou (na to sme si už zvykli), ale tentokrát sú veľmi napäté aj vzťahy medzi predstaviteľmi štátu a združeniami, ktoré zastupujú mestá a obce. Dôvodom je viacero zmien zákonov, ktoré vyťahujú peniaze z rozpočtov samospráv, a to bez možnosti ovplyvniť ich reálnu výšku. Udialo sa tak napríklad v prípade súkromného školstva aj súkromných sociálnych zariadení. No a najčerstvejším prípadom je súčasný protiinflačný balíček, ktorý chce štát vykryť najmä z peňazí, ktoré slúžia na financovanie miest a obcí bez náležitej kompenzácie.

Hovorí sa, že žiadna polievka sa neje taká horúca, ako sa navarí, a ja verím, že sa ešte bude hľadať kompromisné riešenie. Pravda však je, že ceny energií vyleteli do výšín a dosiaľ ani mestám ani školám ani iným zložkám verejného sektora nikto nezagarantoval, že im vyššie výdavky vykompenzuje. Namiesto toho majú prísť aj o veľkú časť príjmov, s ktorými počítali. Preto aj my podporujeme štrajkovú pohotovosť, ktorú vyhlásilo Združenie miest a obcí Slovenska.

Sprichádzajúcim letom sa nám v meste spustili dve významné investičné aktivity. O rekonštrukcii ulíc Sv. Cyrila a Metoda a Mierovej sme písali v minulom čísle, v uplynulých dňoch sa spustila aj rekonštrukcia pešej zóny. Teším sa, že sme sa k tomuto momentu dopracovali. Viem, že občania právom poukazovali na jej žalostný stav už roky. Ale tak ako v každej domácnosti, aj na úrovni mesta bolo potrebné najprv vyplatiť staré úvery, až potom sa podujat' zobrať nový. Že sa to podarilo, sa dočítate vo vyhodnotení minuloročného hospodárenia mesta, o ktorom píšeme na nasledujúcich stranách. Dovoľte mi v tejto súvislosti poďakovať sa všetkým poslancom mestského zastupiteľstva, ako aj členom jeho komisií, za vecný prístup ku riešeniu všetkých výziev a problémov, s ktorými sme si museli v uplynulom roku poradiť. Kolegom z úradu, ako aj všetkým zamestnancom mesta a jeho organizácií ďakujem za plodnú spoluprácu, bez ktorej by nebolo možné stanovené zámery aj naplniť. A vďaka Bohu, že v našom meste stále žije aj množstvo ochotných a aktívnych občanov, ktorí nemajú problém nezištne pridať ruku k dielu, keď si to situácia vyžaduje. Aj vďaka nim

máme mesto také, aké ho máme.

Všetkým Vám prajem krásne leto, o to skôr, že počas dvoch predošlých liet boli naše možnosti cestovať dosť obmedzené. Tak si teraz konečne bez testov a zdravotných potvrdení užite zaslúžené dovolenku a načerpajte dostatok potrebných síl. A tým školopovinným ešte predtým prajem čo najlepšie vysvedčenie.

Branislav Zacharides

Na fotografii po primátorovej pravici Zuzana Špačeková a Michal Kaliňák

Z výročnej správy Mesta Vrútky

Mestské zastupiteľstvo vo Vrútkach na svojom aprílovom zasadnutí schválilo bez výhrad **Záverečný účet mesta Vrútky za rok 2021**. Vaša samospráva aj v uplynulom roku hospodárila zodpovedne a dosiahla **kladný hospodársky výsledok vo forme prebytku 682 866,05 €**, z ktorého po očistení od povinných prevodov a finančných operácií presúvame **do rezervného fondu mesta** čiastku **247 310,42 €**. Vyplatené sú smeti, energie aj MHD. Rovnako dôležité je, že **úverová zaťaženosť mesta klesla** z 11,11% bežných príjmov v r. 2018 na 5,11% bežných príjmov v r. 2021. Stalo sa tak vďaka tomu, že sme v mestskom rozpočte dokázali každoročne zvyšovať objem financií na splácanie úverov. Išlo o splátky za úvery na rekonštrukciu Kriváňa a dofinancovanie výstavby Seniora (138 876 €), rekonštrukciu Materskej školy Francúzskych Partizánov (36 675,72 €) a za rekonštrukciu telocvične ZŠ Hany Zelinovej (100 008 €). Všetky spomenuté úvery budú v priebehu tohto roka definitívne splatené. K tomu môže-

me ešte pripočítať splátky Štátnemu fondu rozvoja bývania vo výške 42 356,38€, ktoré sa splácajú z nájomného v mestských bytoch. Darí sa nám aj znižovať objem pohľadávok mesta, ktoré oproti roku 2019 klesli o 63 125 €. U poplatku za odpad však ich výška rastie, preto mesto už tento rok pristúpi aj k novým formám jeho získavania. V rebríčku finančného zdravia miest sme sa už pred rokom posunuli do tej lepšej (zdravšej) polovice slovenských miest a naše hospodárske výsledky za minulý rok môžu túto pozíciu Mesta Vrútky iba polepšiť. Tieto údaje zo záverečného účtu premietajú aj do **Výročnej správy mesta Vrútky za rok 2021**. A s nimi ešte jedno číslo, a síce **275 tis. €, o ktoré sa zhodnotil v roku 2021 majetok mesta**. K nim možno smelo pripočítať ďalších viac ako 100 tis. € na uskutočnené opravy väčšieho charakteru. Prehľad aspoň tých najvýznamnejších aktivít Mesta Vrútky predkladáme, tak ako každý rok, aj v periodiku Vrútočan.

Branislav Zacharides

V utorok, 24.5.2022 zasadla na pôde Mestského úradu Vrútky odborná sekcia Združenia miest a obcí Slovenska pre oblasť cestovného ruchu, inovácií a regionálneho rozvoja. Mimo členov sekcie, ktorými sú vybraní primátori a starostovia slovenských miest vrátane primátora Vrútok, sa rokovania zúčastnil aj Michal Kaliňák, ústredný riaditeľ Kancelárie ZMOS a tajomníčka sekcie Zuzana Špačeková. Sekcia prerokovala aktuálnu analýzu o rozvoji cestovného ruchu v podmienkach miest a obcí, využitie možnosti digitalizácie v rámci projektu „Digitálny reštart“, financovanie krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu a aktuálne informácie z legislatívneho procesu v oblasti regionálneho rozvoja a cestovného ruchu. Členovia sekcie sa zároveň informovali o aktuálnych problémoch miest a obcí spojených s energetickou krízou a prebiehajúcim legislatívnym procesom, ako aj viacerými už prijatými zmenami zákonov, ktoré ohrozujú finančnú stabilitu samospráv a výrazne zasahujú do ich kompetencií.

-red-

Vzdelávanie

V objekte MŠ Nábrežná boli v štyroch miestnostiach (dve herne a dve spálne) realizované nové PVC podlahy a jej dvor obohatil nový altánok. Na budove kuchyne a pracovne na MŠ Sv. Cyrila a Metoda bola vymenená strešná krytina. Zrealizovala sa tretia etapa komplexnej obnovy interiéru na MŠ pri Spojenej škole dotýkajúca sa šatní so schodiskom, herne, spálne, umyvárne a detských toaliet, ako aj toaliet pre zamestnancov. Na oboch vrútockých základných školách a tiež na ZUŠ Frica Kafendu sa vymenilo, resp. dobudovalo optotenie. ZUŠka má nové koncertné krídlo a v jej budove sa inštalovali nové rozvody internetu. V prípade ZŠ Hany Zelinovej bola renovovaná kuchyňa s jedálňou. Pred budovou druhého stupňa vyrástla drevená brána s výjavmi z diela spisovateľky Hany Zelinovej.

Nový altánok v MŠ na Nábrežnej ulici

Inštalácia nového plotu na ZŠ Hany Zelinovej

Oprava strechy
MŠ Cyrila a Metoda

Nový klavír v ZUŠ
Frica Kafendu

Obnovené interiéry
MŠ pri Spojenej škole

Mestské komunikácie a inžinierske siete

Ulica Karvaša a Bláhovca bola obohatená o 750 m nového chodníka, nový asfaltový kryt s dĺžkou 400m má chodník na Lesnej ulici. Vyasfaltovala sa časť Poľnej ulice. Obyvatelia Hluchova získali prístup k rýchlemu a stabilnému internetovému pripojeniu a na častiach Ul. Hornej, Partizánskej, Šafárikovej a Radlinského vďaka súčinnosti Mesta Vrútky a súkromného investora boli aj opravené chodníky. V spolupráci so Správou ciest ŽSK v Martine zrealizovalo mesto nové zvislé a vodorovné značenie križovatky pred poštou. Posilnilo sa tiež značenie prechodu pre chodcov v križovatke Ul. Francúzskych partizánov a Čachovského radu.

Mesto v rámci projektu WIFI pre Teba, podporeného z fondov EÚ, zabezpečilo pre verejnosť bezplatný prístup na internet na svojich verejných priestranstvách. Začala sa dlho očakávaná investícia spol. TURVOD, a.s. do rozšírenia vodovodu a kanalizácie na Ul. Karvaša a Bláhovca (ukončenie – apríl 2022).

Opravili sa strechy na mestskej chatke na Piatrovej, bývalej kotolni na ul. Kalinčiakovej a na budove Mestského podniku služieb Vrútky. V rámci projektu Rozvoj energetických služieb v meste Vrútky, podporeného z fondov EÚ, boli vyhotovené energetické audity objektov ZŠ H. Zelinovej. S podporou Nadačného fondu Slovenských elektrární bol pred mestským úradom vybudovaný nový prístrešok pre bicykle a autobusová zástavka.

* Nové chodníky na Ulici hornej a Karvaša Bláhovca
* Nová zástávka a prístrešok pre bicykle pri MsÚ

* Opravený chodník na Lesnej ulici
* Rozšírenie vodovodu a kanalizácie na Ul. Karvaša a Bláhovca
* Z pokládky optického kábla na Partizánskej ulici

Životné prostredie a verejné priestranstvá

Zaviedol sa zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností. Mesto pre tento účel zakúpilo a zabezpečilo distribúciu smetných nádob a biologicky rozložiteľných vreciek pre svojich obyvateľov prostredníctvom Mestskej knižnice Hany Zelinovej. Do konca roka sa vytriedilo takmer 30 ton tejto zložky odpadu. Vďaka všetkým aktivitám na podporu separácie mesto dosiahlo úroveň vytriedenosti 39,02 % a získalo nárok na príspevok z Environmentálneho fondu SR. Zahájilo sa spracovanie Nízkouhlíkovej stratégie mesta Vrútky. Zakúpila sa nová traktorová kosačka s veľkým objemom zbieracieho koša na posilnenie údržby verejnej zelene. Vypracovaná a predložená bola žiadosť o dotáciu na kúpu komunálneho vozidla na očistu ciest a chodníkov. Detské ihrisko v mestskej časti Mexiko bolo zrevitalizované, vypracovaná a predložená bola žiadosť o dotáciu na nové detské ihrisko v parku pri Kine 1. máj. V spolupráci s DHZ Vrútky sa vyčistili brehy Turca z náletových drevín.

Výučba kompostovania a separácia bio odpadu na ZŠ Hany Zelinovej

* Distribúcia košov na kuchynský odpad pre vrútocké domácnosti
* Nádobu plnú kuchynského odpadu

Brehy Turca pred a po vyklčovaní od náletových drevín

Nová traktorová kosačka

Jeden z nových prvkov na ihrisku v Mexiku

Kultúra a spoločenské organizácie

Pri príležitosti 150. výročia príchodu železnice vydalo mesto s podporou fondov EÚ historický železničný kalendár, ktorý bezodplatne poskytlo Vrútočanom v Mestskej knižnici Hany Zelinovej, a v spolupráci s TV Turiec aj dokumentárny film o železnici a Vrútkach dostupný na internete. Za účasti štátneho tajomníka Ministerstva dopravy a výstavby SR Jaroslava Kmeťa a podpredsedu ŽSK Petra Webera bola v bývalých priestoroch knižnice počas Dní mesta Vrútky slávnostne otvorená Stála expozícia dejín železničného mesta Vrútky.

V rámci kultúrneho leta zabezpečilo mesto koncert sólistov Donských kozákov. Koncertom Karin Sarkisjan sme si zas pripomenuli 110. výročie výstavby vrútockej synagógy. V priebehu roka sa uskutočnili tri výstavy. Kultúrne a spoločenské podujatia obohatili spoločenský život aj počas Dní mesta Vrútky, kedy samospráva v spolupráci s partnermi zrealizovala viacero akcií vrátane podujatia Študuj dopravu, jász parným vlakom, farmárskeho dňa, Vrútockého jarmoku a koncertu rôznych interpretov, ktorý vyvrcholil vystúpením speváčky Zuzany Smatanovej.

Obnovy sa dočkal pamätník na hotel Wachsberger, ako aj pamätník delostrelcov 1. Čs. armádneho zboru, na ktorý Mesto Vrútky získalo grant Úradu vlády SR. Z grantu Fondu na podporu umenia rozšírila svoj fond aj Mestská knižnica H. Zelinovej.

* Koncert Donských kozákov
* Kultúrne podujatia počas Dní mesta

Opravený pamätník delostrelcov
1. Čs. armádneho zboru

Odhalenie pamätníka hotela Wachsberger
veľvyslancom Izraelu Boaz Modaiom

Stála expozícia
železničného mesta Vrútky

Sociálne veci, zdravotníctvo a verejný poriadok

Vrútockí seniori dostali od mesta COVID balíčky skladajúce sa z respiátorov a vitamínov. V januári zabezpečila samospráva pre Vrútočanov druhé celoplošné testovanie na ochorenie COVID 19. Následne v priebehu roka opakovane zabezpečovala testovanie vo vlastnej réžii alebo prostredníctvom mobilného odberového miesta (MOM) v telocvični ZŠ H. Zelinovej. Druhé MOM zabezpečila evanjelická a.v. farnosť vo Vrútkach v priestoroch svojho zborového domu.

Prostredníctvom projektu terénnej sociálnej práce zamestnávalo mesto dvoch terénnych sociálnych pracovníkov pôsobiacich v komunite na Kafendovej ulici. Zintenzívnila sa spolupráca s Policajným zborom SR. Na predložení projektu fungovania Miestnej občianskej poriadkovej služby na Kafendovej ulici získalo mesto z eurofondov 34 tis. EUR. Kamerový systém mestskej polície prešiel prvou etapou modernizácie.

Mestské dotácie podporili organizácie seniorov aj zdravotne postihnutých, kultúrnym podujatím si mesto uctilo jubilantov. Vďaka verejnej zbierke sa vyzbierali financie na nový automobil pre rodinu s postihnutým dieťaťom, ktorej vlastné auto zničila veterná smršť počas koncertu Donských kozákov.

Nový automobil
rodiny Brandejských

Zmodernizovaný
kamerový systém MŠP

* Vitamínové balíčky pre seniorov
* Testovanie na COVID 19

Aj vďaka našim ochotným seniorom bol
cintorín pripravený na Sviatok všetkých svätých

Šport, mládež a cestovný ruch

Činnosť športových klubov podporilo mesto dotáciami z mestského rozpočtu v sume 17 400 Eur. Uskutočnilo sa slávnostné otvorenie vrútockej časti cyklotrasy za účasti županky Eriky Jurinovej a podpredsedu ŽSK Petra Webera, Martinský bicyklový deň, ktorého trasa začínala na odpočinkovej zóne vo Vrútkach, a tiež jubilejný 40. ročník Silvestrovského behu. V kampani Do práce na bicykli dosiahli Vrútočania nový rekord v počte odjazdených kilometrov.

Na mestskom kúpalisku sa zrealizovala oprava prívodu vody k technickej miestnosti, ako aj výmena strešnej krytiny na technologickej budove vrátane vyspravenia komína. Na Ul. Karvaša a Blahovca bol s dotačnou podporou Žilinského samosprávneho kraja vybudovaný náučný chodník Karvaša a Blahovca.

* 40. ročník Silvestrovského behu
* Náučný chodník Karvaša a Blahovca

Výmena strešnej krytiny na mestskom kúpalisku

Otvorenie vrútockého úseku cyklotrasy

Vrútky majú nízkouhlíkovú stratégiu

Vrútocké mestské zastupiteľstvo na svojom aprílovom zasadnutí schválilo strategický dokument Nízkouhlíková stratégia mesta Vrútky pre roky 2022 – 2030. Vrútky sa tak stali prvou samosprávou v regióne Turiec, ktorá takýto dokument má. Náklady na jeho spracovanie boli financované zo schváleného európskeho projektu v celkovej výške 15 480 EUR. Tvorba dokumentu úzko súvisí s požiadavkou Európskej únie, aby v boji proti klimatickým zmenám mali aj samosprávy vlastné stratégie. Konkrétnym cieľom navrhovaných opatrení je dosiahnuť v našom meste kumulatívne do r. 2030 indikatívnu úsporu emisií CO₂ vo výške 35 399,93 t. Opatrenia sa dotýkajú znižovania energetickej náročnosti budov, verejného osvetlenia, využívania obnoviteľných zdrojov energie, podpory cyklo dopravy, ako aj vzdelávania a informovanosti o možnostiach získania externých zdrojov na znižovanie energetickej náročnosti rodinných domov. Neoddeliteľnou súčasťou stratégie je aj zaktualizovaná koncepcia rozvoja mesta Vrútky v oblasti tepelnej energetiky, ktorá sa má zo zákona aktualizovať každých 5 rokov. Existencia stratégie bude podmienkou na žiadanie o eurofondy na realizáciu hore uvedených opatrení na budovách a ostatnom majetku mesta Vrútky v novom programovom období na čerpanie eurofondov. Jej schválením teda Mesto Vrútky urobilo dôležitý krok k úspešnému získaniu financií na svoje budúce projekty.

Mgr. Juraj Gorilák

MOPSkári už pomáhajú na Kafendovej ulici

Mesto Vrútky obnovilo od apríla na svojom území činnosť Miestnej občianskej poriadkovej služby (MOPS). V minulosti bol na túto službu zo strany verejnosti veľmi dobrý ohlas. Pre tento účel boli zamestnaní dvaja zamestnanci z rómskej komunity (na fotografii). Na túto činnosť sa mestu podarilo získať nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ vo výške 32 630 €. Hneď v prvých dňoch dokázali MOPSkári zaktivizovať miestnu rómsku komunitu, aby sa zapojila do brigády zameranej aj na vyčistenie Kafendovej ulice a jej okolia od viacerých divokých skládok. V spolupráci s pracovníkmi terénnej sociálnej práce sa angažujú v osвете pre obyvateľov Kafendovej ulice ohľadom správneho separovania odpadu, pomáhajú tiež s dodržiavaním povinnej školskej dochádzky detí z tejto komunity.

Predchádzajú vzniku konfliktov, vandalizmu, kontrolujú miesta stretávania sa detí a mládeže. Sú nápomocní Mestskej polícii ako aj príslušníkom Policajného zboru SR, pracovníkom Terénnej sociálnej práce. Pomáhajú pri zásahu zdravotníckej služby priamo v komunite. Dôležitou súčasťou pracovných povinnos-

tí sú činnosti v environmentálnej oblasti. Podporujú obyvateľov v separovaní odpadu, pomáhajú pri osвете a edukácii, napr. aj o aktuálne zavedenom zálohovaní PET fliaš a plechoviek. Zároveň upozorňujú na zákaz vypalovania trávy a porastov a nebezpečenstvá pri vykurovaní tuhým palivom. Príslušníci MOPS sú vybavení reflexnou vestou s označením „Miestna občianska poriadková služba“, na ktorej majú pripnutý preukaz člena MOPS s fotografiou. Okrem toho sú vybavení zastavovacím terčom pre riadenie cestnej premávky. V prípade záujmu o spoluprácu pri riešení problematiky súvisiacej s prácou MOPS a terénnou sociálnou prácou je možné **kontaktovať nás v našej kancelárii TSP na ul. Kafendova 4, v čase od 7.00 do 15.00 hod., t.č. 0908 160 530.**

Mgr. Elena Pospíšilová
terénny soc. pracovník Mesta Vrútky

Cyklopotulky zavítali do Turca

Krajská organizácia cestovného ruchu Žilinský turistický kraj (KOCR ŽTK) sa už 10 rokov stará o propagáciu a marketing ponuky cestovného ruchu Žilinského kraja doma aj v zahraničí. Medzi hlavné aktivity KOCR ŽTK patrí tvorba propagačných a informačných materiálov, organizácia infociest pre domácich a zahraničných touroperátorov, účasť na domácich a zahraničných veľtrhoch, tvorba propagačných videí a on-line marketing kraja na sociálnych sieťach a webovej stránke www.zilinskyturistickykraj.sk

KOCR ŽTK taktiež zabezpečuje obnovu a údržbu cykloturistických trás v Žilinskom kraji, prispieva k budovaniu infraštruktúry pre cyklistov. V roku 2021 KOCR ŽTK v spolupráci so Slovenským cykloklubom obnovila viac ako 280 kilometrov maľovaného značenia na dokopy

Na foto zľava: Dušan Kubička (TBS JUS), Juraj Gorilák, Branislav Zacharides a Ján Žgravčák (moderátor cyklopotuliek)

30 cykloturistických trasách v regiónoch Liptov, Kysuce, Orava, Turiec a Malá Fatra. V regióne Turiec boli osadené 2 nabíjacie stanice pre elektrobicykle- vo Valči

a na Martinských holiach a cykloservisní stojan v Turanoch. KOCR ŽTK tiež propaguje možnosti cykloturistiky v oblúbenej televíznej relácii Cyklopotulky, ktoré sú vysielané nielen na slovenskej, ale aj v českej televízii. K štyrom minuloročným častiam pribudnú štyri nové diely z kraja aj v roku 2022, región Turiec nevynímajúc. Tentokrát Cyklopotulky v regióne Turiec zmapujú novú infraštruktúru pre cyklistov vo Vrútkach, neobídu Pamätnú izbu Hany Zelinovej ani Stálu expozíciu železničného mesta. Následne cyklistov prevedú po novej cyklotrase popri rieke Turiec smerom do Martina a Koštian nad Turcom. Záver tejto časti bude patriť novej cyklistickej vyhládke nad Trebostovom, ktorá zatriktívnila známou Tankovú cyklocestu. Cyklopotulky Okolo rieky Turiec budú odvysielané na: 2 RTVS v mesiaci jún 2022. Všetkých pozývame k ich sledovaniu.

Ing. Iveta Chabadová
výkonná riaditeľka, KOCR ŽTK

Regionálne dotácie Vrútky neobídu

Mesto Vrútky sa opakovane uchádza aj o granty Žilinského samosprávneho kraja na podporu financovania drobnej architektúry a mobiliáru v našom meste. Aj tohto roku bola naša žiadosť úspešná. Mesto získalo príspevok vo výške 3000 € na vybudovanie EKO zóny v parku pri kine 1. máj. V prvej etape sa tu osadí drobný mobiliár pozostávajúci z altánku, z informačných tabúľ o drevinách a z lavičiek. Postupne pribudnú detské hracie prvky a vysadia sa rôzne dreviny, aby takáto zóna plnila nielen oddychovú funkciu, ale aby mohla slúžiť aj na environmentálne vzdelávanie našich

škôlkárov a školákov. Župné granty môžu aj viacerým vrútockým organizáciám v naplnení ich poslania. Je medzi nimi aj TJ Lokomotíva Vrútky, ktorej na materiálno – technické vybavenie bolo schválených 1 100 €. Na obstaranie materiálu a technického zariadenia pre vybudovanie multifunkčného ihriska OZ Bagarova chata bol vyčlenený príspevok vo výške 1 539 €. O rozšírenie vodáckeho športu medzi aktívnu spoločnosť sa zas snaží Vodácky klub Lodenica Štrky, ktorému bola schválená dotácia vo výške 1 800 €.

Branislav Zacharides

Do práce na bicykli-zapojte sa!

Po úspešnom priebehu posledných ročníkov celonárodnej kampane „Do práce na bicykli“ sa Mesto Vrútky opätovne, už štvrtý raz od roku 2019 zapojilo do tejto kampane. Za minulý rok sa nám spoločne podarilo počas 728 jazd za našu samosprávu nabicyklovať v priebehu trvania súťaže 3 110,13 km - v prepočte ušetrených 1 152,31 CO2 (kg), čo je nový vrútocký rekord. Na každého účastníka pripadlo v priemere 119,62 odjazdených km. Do súťaže sa môžete zapojiť aj Vy a Váš tím. Registrovať sa môžete na stránke www.dopracenabicykli.eu

-red-

Európsky projekt „Škola hrou“ nás spojí s Fulnekom

Na rozvoj cezhraničnej spolupráce s našimi družobnými mestami aj inými partnermi opakovane využívame aj eurofondy. Posledne zrealizovaný projekt nášho mesta sa venoval aktivitám na pripomenutie 150. výročia výstavby Košicko - bohumínskej železnice. Nový projekt, nazvaný „Škola hrou“, pripravila naša samospráva v spolupráci so svojim partnerom Comenius Fulnek, z.s. z družobného Fulneku v Moravskosliezskom

kraji. Vďaka príspevku z eurofondov vo výške takmer 8 tis. € môžeme zorganizovať viacero podujatí na úseku športu aj podpory tradícií a vzájomne sa od seba učiť tej najlepšej praxi v duchu známeho Komenského hesla, ktoré sa premietlo aj do názvu projektu. V rámci aktivity Spoznáme Komenského sa naši obyvatelia zoznámia so životom a dielom tohto humanistu, ktorý pôsobil niekoľko rokov aj vo Fulneku. Práve v tomto roku si pri-

pomíname 430. výročie jeho narodenia. Cezhraničný športový deň preverí naše športové zručnosti a ovocinárska škola zas vytvorí priestor pre výmenu skúseností a poznatkov pestovateľov aj laickej verejnosti z oboch strán hranice. Spoločne tiež pripravíme a vydáme cezhraničné PEXESO, ktoré poslúži na propagáciu nášho kultúrneho a prírodného dedičstva na oboch stranách hranice.

Mgr. Juraj Gorilák

Fond malých projektov

Máj sme privítali aj s jarmokom remesiel

Vysoký strom zbavený kôry a ozdobený farebnými stuhami postavili pracovníci oddelenia komunálnych služieb pri MsÚ aj na pešej zóne vo Vrútkach. Je dobré, že sa tento zvyk udržal dodnes. Popri tradícii stavania mája má v meste Vrútky dlhoročnú aj podujatie súvisiace s týmto sviatkom. Tento rok sa opäť uskutočnilo v posledný aprílový piatok. V rámci kultúrneho programu sa predstavili: Jeleň band z Dlhej Lúky, spevácke skupiny Lúč a Hradisko, ZUŠ Frica Kafendu. V závere programu vystúpili Vrbovskí víťazi. Táto hudobno-pracovná skupina hrajúca vlastný hudobný štýl Priemyselný folklór bola zlatým klincom programu. Každú pieseň hrali na inom doma vyrobenom hudobnom nástroji. Na pešej zóne boli umiestnené stánky, a tak mohli už od rána návštevníci obdivovať zručnosť remeselníkov a nakupovať rôzne výrobky. Nechýbali ani stánky s občerstvením. Ako to na pešej zóne vyzeralo, vidno z fotografií... **-red-**

Stavanie mája je rozšírené na celom území Slovenska. Vo všeobecnosti sa mesiac máj považuje za obdobie lásky a Stavanie mája je rozšírené na celom území Slovenska. Vo všeobecnosti sa mesiac máj považuje za obdobie lásky a

májová zeleň za symbol sily a začiatok niečoho nového. Máj stavia obyčajne mládenec dievčaťu, o ktoré sa uchádza.

K 77. výročiu oslobodenia Vrútok

Každoročne si pripomínáme pamiatku obetí, ktoré položili svoje životy počas Slovenského národného povstania, ako aj počas oslobodzovacích bojov na sklonku druhej svetovej vojny. Nebolo tomu inak ani 11. apríla tohto roku, kedy si zástupcovia našej samosprávy spoločne s členmi Klubu vojenských výsadkárov Turiec, Slovenských protifašistických bojovníkov a Zväzu vojakov, pripomenuli už 77. výročie oslobodenia Vrútok položením vencov k Pamätníku obetiam 1. a 2. svetovej vojny na Námestí S. Zachara, ako aj pri pamätnej tabuli na bistro Linda a pri zrenovovanom pamätníku delostrelcov 1. ČS. armádneho zboru. Súčasťou tohtoročnej spomienky na ťažké vojnové roky je aj pripomenutie si výročí dvoch významných osobností, ktoré sa osobne zapojili do protifašistického odboja. Prvým z nich bol generálmajor a čestný občan mesta Vrútky in memoriam **Alexander Korda**, účastník SNP a obeť povojnovej komunistickej perzekúcie. 115. výročie jeho narodenia si položením vencov k jeho hrobu uctili v prítomnosti primátora mesta aj zástupcovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov z Pliešoviec a členovia Únie vojenských veteránov. Pripomíname si tiež 100. výročie narodenia študenta medicíny, básnika a partizána **Eugena Karvaša**, ktorý hrdin-

sky padol na Vrútkach v boji proti fašistickej presile. Pracovníci MsÚ vo Vrútkach zabezpečili, aby pamätník, kde je Eugen spolu s priateľom Vladom Blahovcom pochovaný, bol dôstojným miestom ich posledného odpočinku. Mesto si pamiatku oboch uctilo v roku 2004 udelením Ceny mesta Vrútky in memoriam. V spolupráci s Radou národnej kultúry v Martine si výročie narodenia Eugena Karvaša pripomenieme aj pietnou spomienkou **VERNÍ V ŽIVOTE, NEROZLUČNÍ V SMRTI**, ktorá sa uskutoční pri Pamätníku Karvaša a Blahovca vo štvrtok 9. júna o 10:30 hod.

-red-

Spomínali sme na Filipa Lašuta

Uplynulo už desať rokov od nešťastnej nehody, ktorá pripravila o život známeho fotografa Filipa Lašuta. 10 apríla sa konala na vrútockom cintoríne spomienka. Popredného fotografa, dokumentaristu, vydavateľa a znalca divadelného umenia si prišli pripomenúť jeho rodina, spolupracovníci, priatelia, známi, ale aj predstavitelia obcí kde pôsobil, zástupcovia z Vrútok, Čadce, Rakova, Uhrovca a Močenku. Spoločne si zaspomínali na divadelné festivaly, ktorých bol neodmysliteľnou súčasťou. Divadelné predstavenie Tajovského hry Ženský zákon, ktoré v Kine 1. máj odohral súbor ochotníkov zo Šuňavy, sprevádzala výstava jeho fotografií a osobných vecí, ktorú verejnosti predstavil jeho syn Michal. Mimo predstaviteľov samospráv sa hosťom prihovorili jeho traja synovia Filip, Michal a Tomáš (na fotografii). **-red-**

Máme za sebou ďalší v poradí už XXVI. ročník Vrútockej hudobnej jari

Tohtoročnú Vrútockú hudobnú jar otvoril koncert žiakov **Základnej umeleckej školy Frica Kafendu** vo Vrútkach. V kultúrnej sále Kriváň sa 27. apríla rozozneli tóny dvadsiatich mladých nádejných umelcov, ktorých doprevádzali ich pedagógovia. Celý koncert si žiaci dokonca aj odmoderovali. Zlatým klincom a zároveň veľkým prekvapením programu bolo Rachmaninovove prelúdiu c# mol v podaní nášho ukrajinského 11-ročného zázraku Kati Pyšnik (na fotografii), ktorá sa už nejaký čas pripravovala práve u nás vo Vrútkach na talentové skúšky na konzervatórium do Londýna.

V sobotu 7. mája sa vo Vrútkach predstavila formácia **SLOVAK TANGO**. Kapela sa venuje interpretácii slovenskej populárnej hudby 30. až 50. rokov 20. storočia. Vo svojom repertoári má piesne z dielne Gejzu Dusíka, Pavla Braxatorisa, Dušana Pálku a iných, ktoré preslávili vtedajšie hviezdy ako napr. František Krištof Veselý. Vrútocký koncert bol venovaný nášmu rodákovi hudobnému skladateľovi Františkovi Kováčikovi Podmagurskému. Odznelo aj niekoľko jeho skladieb vrátane piesne *Vy krásne Tatry malebné*.

SLOVAK TANGO

ZUŠ Frica Kafendu

**Bratia
GEIŠBERGOVCI**

Posledným koncertom tohtoročnej Vrútockej hudobnej jari bol Recitál Jara Rusnáka „Moje muzikálové lásky“, ktorý sa konal 19. mája v Kultúrnej sále Kriváň. Jaro za svoju bohatú kariéru účinkoval v množstve muzikálov. Známy je hlavne *na doskách, ktoré znamenajú svet* v Českej republike. Okrem toho

ho môžete vidieť a najmä počuť vo funky skupine Homosapiens. Viac sme o Jarovi písali v minulom čísle Vrútočana. Vrútocké publikum si získal skladbami z muzikálov: *Josef a jeho užasný pestrobarevný plášť*, *Bedári*, *Romeo a Julie*, *Robinson Crusoe*, *Mačky* a *Jesus Christus Superstar*.

-red-

**Jaro
Rusnák**

Predstavujeme Učiteľku Slovenska roku 2021 Alexandru Hučekovú

Slávnostným galavečerom moderovaným Adelou Vinczeovou vyvrcholil najnovší ročník celoslovenskej súťaže Učiteľ Slovenska. Snahou organizátorov CEEV Živica a Komenského inštitútu v Bratislave je nájsť a oceniť inšpiratívnych učiteľov základných a stredných škôl na Slovensku po vzore medzinárodnej ceny Global Teacher Prize a po vzore mnohých ďalších krajín. Za učiteľku Slovenska 2021 odborná porota zvolila Alexandru Hučekovú, rod. Zacharidesovú.

Saška, médiá Vás Slovensku predstavujú ako učiteľku zo Žiliny. Vaše dievčenské priezvisko však prezrádza, že ste pôvodom Vrútočanka. Cítite sa tak stále aj vy? Áno, samozrejme. Až do ukončenia strednej školy som žila vo Vrútkach a neskôr už aj ako učiteľka Štátnej jazykovej školy v Žiline som bývala vo Vrútkach vo veľmi príjemnej lokalite na Nábrežnej ulici. Vo Vrútkach žijú stále moji rodičia, ako aj môj brat Braňo s rodinou.

Aké ste boli dieťa?

Veselé, priateľské, radostné a veľmi podnikavé. Spomínam si, že som cez letné prázdniny – ako 12-13ročná organizovala kultúrny program pod balkónmi paneláku, kde sme si s kamarátkami zo susedstva vymýšľali tanečné a spevácke kúsky a tak sme rozosmievali Vrútočanov na prechádzke okolo Turca. Detstvo vo Vrútkach bolo nádherné, mali sme všetko: rieku, ovocný sad, kopček na sánkovanie (Belejka), v zime zamrznuté slepé rameno Turca, kino, knižnicu... A v škole som bola skôr neposedné dieťa.

Môžu Vrútky aj za Vašu voľbu povolania?

Vo veľkej miere áno. Vďaka kontaktom a spolupráci našej ZŠ Čachovský rad so školou v malom mestečku pri Weimare som mohla dva roky po sebe vycestovať do letného tábora v NDR. Bývali sme v škole, spali sme asi 20 detí v jednej triede na skladacích posteliach, chodili sme na výlety do okolia a večer sme sa hrávali s nemeckými deťmi na školskom dvore. Cez víkend sa o nás postarali nemecké rodiny. To bola výzva, s malými znalosťami z nemčiny! A naopak nasledujúci rok sme my privítali vo Vrútkach žiakov tejto nemeckej školy. A vtedy som začala vní-

mať potrebu učiť sa cudzie jazyky. Spomínate si na nejakého obľúbeného učiteľa?

Najsrdcejšie si spomínam na moje triedne učiteľky: pani Elenu Figurovú z Lipovca a pani Boženu Labanovú z Vrútok, obe boli veľmi láskavé, dobrosrdečné, múdre a rešpektované učiteľky. A hoci moje povolanie neovplyvnila, v pamäti mi ostala naša fyzikárka, pani Ftoreková, vďaka jej úžasnej schopnosti vysvetliť zrozumiteľne fyziku, ale aj vďaka jej elegancii, ktorou vždy vynikala. A mojou milovanou učiteľkou bola naša telocvikárka, p. Magda Krejzlová. Rázna a veľmi vtipná, priateľská žena. Rada si spomínam si na nácvik spartakiády v r. 1985, vtedy som s ňou trávila veľmi veľa času a vždy ma veľmi chválila, a aj ma ako jedinú vybrala do „finále“ do Prahy. Rada spomínam tiež p. Ivicu Janákovú a viacerých ďalších učiteľov.

S bratom Braňom, rok 2005

Utkveli Vám v spomienkach viac roky zo ZŠ na Ul. Čachovský rad (dnes ZŠ Hany Zelinovej) alebo zo štvorročného stredoškolského štúdia na vrútočkom gymnáziu?

Budovy oboch škôl stáli vedľa seba, takže som 12 rokov kráčala každé ráno po tej istej cestičke popri Turci. Spomienky robia ľudia, preto si s oboma školami spájam predovšetkým priateľov. A mala som ich veľa, samozrejme kamarátstva trvajú dodnes aj vďaka organizovaným stretnutiam. Pri ZŠ mi príde na um predovšetkým naša „banda“ a stretnutia na lavičke pod gaštanmi pri Turci a časy okolo *Elánu a Tublatanky*... veď viete, čo zaujíma najviac tínedžerov? Hudba! A smiech! Toho bolo neúrekom. Ako stredoškoláčky – na gymnáziu sme boli babská trieda a doteraz nerozumiem, ako to učelia s nami v tomto veku zvládli – veľa času sme trávili predovšetkým športom, tancovali sme v mangľovni, chodili na aerobic do telocvične v Sokolovni, od rána do večera sme pobehovali po vrútockej plavárni (niekedy aj tajne v noci!) A v škole som bola tiež rada aktívna, jeden rok sa mi dokonca stalo, že som bola kultúrny aj športový referent zároveň.

Váš otec Šaňo aj brat Braňo inklinujú viac k angličtine. Prečo ste si vy zvolili nemčinu?

O nemčine rozhodol ocino. On sám hovorí aktívne 4-5 jazykmi (a stále na sebe pracuje!) a ako 7-ročnú ma prihlásil do popoludňajšieho kurzu nemčiny. Učila ma p. Lakošová, veľmi prísna, ale i vtipná pani učiteľka. Ocino vždy tvrdil, že v čase hlbokej totality bola NDR jediná krajina, kam sa dalo vycestovať a nasať trošku „západného“ sveta. Našťastie to už dnes neplatí a aj ja som si neskôr urobila štátnicu z angličtiny. Ale za nemčinu som vďačná, pretože nemčina sa v teraz na školách učí veľmi

V rodinnom kruhu pri oslave 5. narodenín

málo, dokonca na strednej škole je iba na gymnáziu. A ľudí, ktorí hovoria dobre nemecky, je stále menej. Stávame sa žiadaními! Tým by som rada podporila deti a ich rodičov, aby sa učili nemecky, pretože im táto znalosť poskytne obrovské možnosti napríklad na pracovnom trhu alebo pri projektoch na vysokej škole.

Už viete, kto Vás do súťaže o ocenenie Učiteľ Slovenska nominoval?

Kolko pedagógov sa vlastne tento rok do súťaže zapojilo?

Ocenenie Učiteľ Slovenska ako medzinárodné podujatie „Global Teacher Prize“ prebieha ako nominácia zo strany žiakov, rodičov alebo kolegov. Tento rok bolo nominovaných takmer 1000 pedagógov, celé podujatie trvá polroka, výber sa zúžuje postupne až do finálnej 10ky. O víťazovi rozhoduje 10členná odborná porota po rôznych rozhovoroch a prezentáciách. Moja nominujúca je vraj bývalá žiakačka, ktorá chce ostať v anonymite. Má pre to isto svoj dôvod, pre mňa je to čarovný moment hľadať v myšlienkach, kto by to mohol byť, mám o to viac radosti.

Kedy ste začali tušiť, že odborná porota si vyberie práve Vás?

Až pár sekúnd pred vyhlásením. Bolo to neobyčajné vyhlasovanie, p. Noemi Ráczová kreslila na tablet indície, teda niečo, čo moju prácu vystihuje: aktivity, projekty,... , to sa premietalo na obrazovku a tak sme mohli postupne odkrývať, ktorý učiteľ, učiteľka z TOP 10ky je víťaz. Bolo to veľmi vzrušujúce a podľa mňa veľmi kreatívny nápad.

Popri odbornom výbere prebiehalo aj internetové hlasovanie verejnosti, kde ľudia mohli vyjadriť svoje sympatie ku desiatim najväznejším kandidátom. V ňom ste dosiahli skvelú tretiu priečku. Cítili ste podporu aj z Vrútok a Turca?

Určite áno. Vďaka tejto ankete si

ma pripomenuli kamaráti, s ktorými sa nám cesty už rozišli. Ozvali sa mi cez sociálne siete, napísali slová plné podpory. Ďakujem im za to.

Pri rozhovore s Adelou Vinczeovou na pódiu pred kamerami by sa asi mnohým roztriasli kolená. Vyste pôsobili veľmi sebaisto. Akoby ste boli dávne kamarátky. Že bude tento galavečer moderovať pani Vinczeová, som sa dozvedela asi 5 dní predtým, celý tento čas sa mi triasli kolená a obávala som sa, či zo seba dostanem aspoň akú-takú vetu. A zrazu pri nej boli všetky obavy preč. Adela je veľmi vnímavá, príjemná a múdra dáma, už len pohľad do jej usmiatych modrých očí ma upokojil. A rozhovor sa odvíjal podľa mojich predstáv, opýtala sa ma na nemecký jazyk, ktorý ona sama veľmi dobre ovláda, a tak bolo jednoduché držať s ňou v rozhovore krok. Jej uznanie, že môžem o nemčine robiť stand-upy boli toho dôkazom.

A aký to bol pocit, keď na konci galavečera prečítala Adela práve Vaše meno?

Tak vtedy sa mi naozaj roztriasli kolená a nastalo zemetrasenie. Akosi som hneď cítila, aká zodpovednosť z tohto ocenenia plynie. Adela to vnímala tiež, pretože ma silno objala a zašepkala mi pár podporujúcich slov. My učiteľia robíme svoju mravenčiu každodennú prácu, nikto z nás nemyslí, že dostane za ňu poďakovanie a už vôbec nie ocenenie. Bol to úplne neznámy pocit a určite krásny.

Ako túto správu prijali Vaši najbližší?

Môj manžel bol prítomný na galavečeri, on bol snáď ešte vo väčšom vytržení ako ja. S bratom som hneď telefonovala, porozprával mi, ako to doma prežívajú naši rodičia, ktorí prenos rovnako ako naši synovia sledovali online. A aj ako kolegyne, kamaráti, ktorí mi držali palce. A všetci to prežívali rovnako: všetkým pritom tiekli slzy radosti.

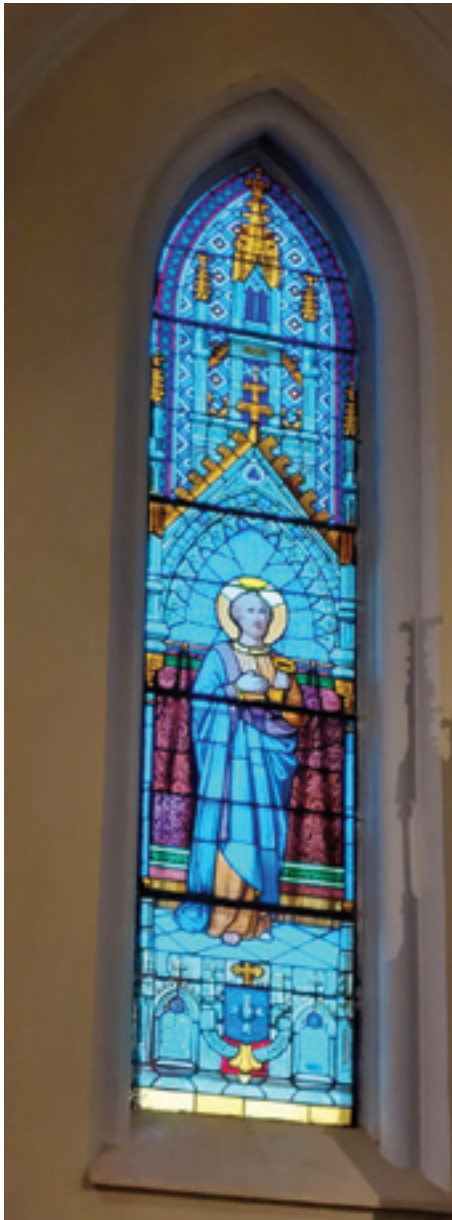
Dni po udelení ocenenia zaplavili celoštátne médiá rozhovory s Vami. Asi ste si vtedy moc nevydýchli. Už je to lepšie?

Hneď na druhé ráno som absolvovala rozhovory pre televíziu, Rádio Slovensko a tri denníky. Ani som si nemyslela, že ma to bude tak baviť. Ale hovoriť o práci, ktorú robíte s radosťou a láskou, to príliš neunaví. Po celoštátnych médiách pribudli miestne alebo internetové, s kolegyňou z TOP10 som nahrávala veľmi príjemný podcast o učení cudzích jazykov. Čaká ma ešte návšteva tunajšej školy, kde ma pozval p. učiteľ, aby som s deťmi urobila otvorenú hodinu, potom cestujem do Košíc na podujatie „o dobrom vzdelávaní“ – je to celodenný program pre verejnosť a ja budem „skúšaná“ počas talkshow opäť p. Adelou Vinczeovou. V rámci aktivít Kultúrneho centra v Žiline povediem prednášku pre verejnosť. Toto sú aktivity, o ktorých zatiaľ viem.

Aký je odkaz učiteľky Slovenska pre vrútockých pedagógov?

Predovšetkým že vykonávame snáď to najkrajšie povolanie a musíme si to užívať spolu s deťmi, ktoré naša práca, ale aj naša osobnosť veľmi ovplyvňuje, a určuje aj ich budúcnosť. A na to musíme pri každodennom vyučovaní myslieť. A aby sa nám darilo odovzdávať to, čo odovzdať chceme: vedomosti, schopnosti „obracat“ sa vo svete, na to potrebujeme aj odborné vedomosti, tie sa v súčasnom svete veľmi rýchlo vyvíjajú. Preto musí učiteľ na sebe stále pracovať, sledovať vývoj vo svojom predmete, ale aj v pedagogických vedách, v metodike. A potom už nebať sa skúšať nové metódy, lebo keď sa učiteľovi podarí dobrá hodina, má to nesmierny vplyv na jeho ďalšiu prácu a motiváciu. Ja sama sa stále zúčastňujem vzdelávania na Slovensku alebo v Nemecku. A už niekoľko rokov vediem metodické kurzy „Učiť sa učiť nemčinu“ pod Goetheho inštitútom. Aj v čase pandémie sme s kolegyňou ponúkali rôzne metodické webináre, napríklad ako zvládnuť online výučbu. Teší ma, že sa ich zúčastnili aj učiteľia vrútockých škôl. Verím, že sa na podobných kurzoch a seminároch ešte stretneme, a to aj osobne, nielen vo virtuálnom svete.

Prajeme Vám veľa úspechov, a to najmä v podobe žiakov, ktorí nemčinu nielen ovládajú, ale ju vďaka Vám budú mať celý život radi. Ďakujem. Láska k nemčine, a vôbec radosť z učenia sa jazykov je jedným z mojich hlavných cieľov.

Chlapec z etablovanej rodiny

Priezvisko Ruttokay nech nás nepletie. Tento rodák z Budy (dnes Budapešť) nebol dedičným predstaviteľom vrútockej šľachty, ani pokrvným príbuzným žiadneho z našich zemanov. Narodil sa ako Peter Ráth do významnej budínskej rodiny. Jeho otec, tiež Peter, bol predsedom budapeštianskej asociácie lekárnikov a po Rakúsko – maďarskom vyrovnaní v r. 1867 aj poslancom uhorského parlamentu. Otcov brat Karol Ráth bol významný právnik a prvý starosta zjednotenej Budapešti. No a matka Júlia rod. Semmelweisová bola zas staršou sestrou svetoznámeho gynekológa Ignáca Filipa Semmelweisa. Stredoškolské a vysokoškolské štúdiá ukončil Peter Ráth v Budapešti a svoju kariéru začal v roku 1865 ako inžinier na stavbe železnice do Lučenca. Neskôr sa ako inžinier podieľal na výstavbe Košicko-bohumínskej železnice, a to v okrese Tešín, odkiaľ

Peter Ráth Ruttokay – známy i neznámy mecenáš Vrútok

bol pozvaný na vtedajšie Ministerstvo verejných prác a dopravy. Tu spočiatku pôsobil na technickom oddelení ministerstva, neskôr na Generálnej inšpekcii železníc a lodnej dopravy ako vrchný inšpektor železníc a lodnej dopravy. Z tejto pozície prešiel v roku 1888 na pozíciu vedúceho (vezető) a od roku 1893 generálneho riaditeľa Košicko-bohumínskej železnice, ktorú zastával až do svojho odchodu do dôchodku v roku 1910. Zaslúžil sa o to, že táto železnica spĺňala pod jeho vedením všetky európske štandardy a v rámci uhorskej siete železníc bola jednoznačne tou najprofesionálnejšou. Z jeho nekrológu v miestnej tlači sa dozvedáme, že železničari ho rešpektovali a vážili si ho nielen ako vynikajúceho vodcu, ale aj ako skutočne dobrého človeka. On sám svoju železnicu miloval a jej zamestnancom sa snažil všemožne pomáhať. Šľachtický titul spolu s vlastným erbom mu udelil v roku 1895 cisár František Jozef, kedy mu dovolil používať aj priezvisko Ruttokay. Spravidla mu ho písali pred menom vo forme ruttkai. V rokoch 1896 – 1901 bol poslancom parlamentu za mesto Čadca a dve desaťročia tiež členom legislatívneho výboru hlavného mesta Budapešti.

Sponzoroval rozvoj Vrútok

Keby ste sa začiatkom 20. storočia viedli vlakom Vrútkami, na svahoch Malej Fatry by ste videli z kameňov vyladené písmená PRR. Tohto predchodcu dnešných billboardov vyrobili miestni ľudia z vďačnosti človeku, ktorý pozdvihol ich životnú úroveň tak, ako nik pred ním. Ak sa niečo v našom meste (vtedy ešte obci) udialo v poslednom desaťročí 19. storočia, či v prvom desaťročí 20. storočia, neudialo sa to bez pomoci Košicko-bohumínskej železnice a jej vtedajšieho generálneho riaditeľa. Ludová škola, meštianka, či učňovská škola pri železničných dielňach všetky vďačia za svoj rozvoj a kvalitu aj jemu. Dielne samotné s narastajúcim objemom výkonov na železnici narastali a naberali nových a nových zamestnancov. Postupne sa na Vrútkach stavali byty, dotiahol sa vodovod, skvalitňovala a rozvíjala sa aj ochrana pred požiarimi. A nebolo veselice, na ktorej by neúčinkovala dychovka, v ktorej hrali vrútockí hasiči a dielenský robotníci.

Peter Ráth Ruttokay

Prečo sú v oknách kostola Sv. Peter a Sv. Helena?

Obe vrútocké kresťanské cirkvi sa s narastajúcim počtom farníkov postupne pustili do výstavby svojich nových božích stánkov. Kroky farníkov pri zhromažďovaní zdrojov na tak náročné investície viedli aj k Petrovi Ráthovi Ruttokayovi. A ich prosby boli vyslyšané. Vrútockí evanjelici sa rozhodli postaviť si vlastný kostol v r. 1901 a pre tento účel aj vyhlásili zbierku. Riaditeľ železnice im venoval 2 tis. korún a zariadil, že sumu v rovnakom objeme venovala aj železnica. Tá tiež členom zboru výhodne predala na stavbu kostola prebytočný stavebný materiál a podporovala vrútocký zbor (do roku 1916 začlenený pod záturečiansku matkocirkev) aj inými formami. Základný kameň Evanjelického a.v. kostola Dr. Martina Luthera bol položený 10. augusta 1902, jeho posviacka sa uskutočnila 8. novembra 1903. Projektantom i staviteľom chrámu bol Ján Czajkán z Banskej Štiavnice. Medzi podporovateľmi výstavby kostola boli aj barón Július Révay z Turčianskej Štiavničky, či cisár František Jozef.

Ani vrútockí katolíci, ktorí sa od sučianskej cirkvi rozhodli osamostatniť už v roku 1899, neobišli u Petra Rátha Ruttokay naprázdno. Naopak hlavný riaditeľ železnice sa angažoval vo výstavbe nášho rímskokatolíckeho kostola Sv. Jána Krstiteľa ešte intenzívnejšie. Autorom pô-

vodného projektu bol tiež Ján Czajkán. Naprojektoval ale menší kostol, než je ten dnešný. Bol to práve Peter Ráth Ruttkay, kto trval na prerobení projektov. Dokonca tým podmienil finančnú spoluúčasť železnice na stavbe kostola. A nový projekt už vyhotovil Jozef Pfinn, hlavný inžinier Košicko – bohumínskej železnice. Železnica tiež súhlasila, aby časť interiéru (lavice, krstiteľnica, kríž na veži, a i.) vyrobili robotníci vo vrútockej hlavnej dielni. Na stavbu samotnú darovala 10 tis. korún, čo bola približne pätina celkových nákladov. 500 korún dal aj cisár František Jozef. Na posviacke nového kostola 1. októbra 1905, ktorý staval staviteľ Stanislav Zachar, hlavný sponzor výstavby Peter Ráth Ruttkay chýbať nemohol. Vrútocká katolícka cirkevná obec dala z vďaky a úcty k nemu vymalovať do jedného z okien kostola obraz Sv. Petra. On s manželkou zas zaplatili vyhotovenie obrazu Sv. Heleny v ďalšom z chrámových okien „na pamiatku vrele milovanej Heleny“. Kto bola táto Helena? Nebola to jeho manželka, ako sa niekedy mylne uvádza. Tá sa totiž volala Mária. S Petrom mala tri deti: Aranku, Ilonku a Bélu. Práve v roku vysviacky vrútockého kostola im Ilonka zomrela. Mala iba 23 rokov. No a Helena sa povie po maďarsky Ilona. Vyobrazenie Sv. Heleny v okne vrútockého kostola je

kostolík zasvätený Sv. Helene
v Kvetnici pri Poprade

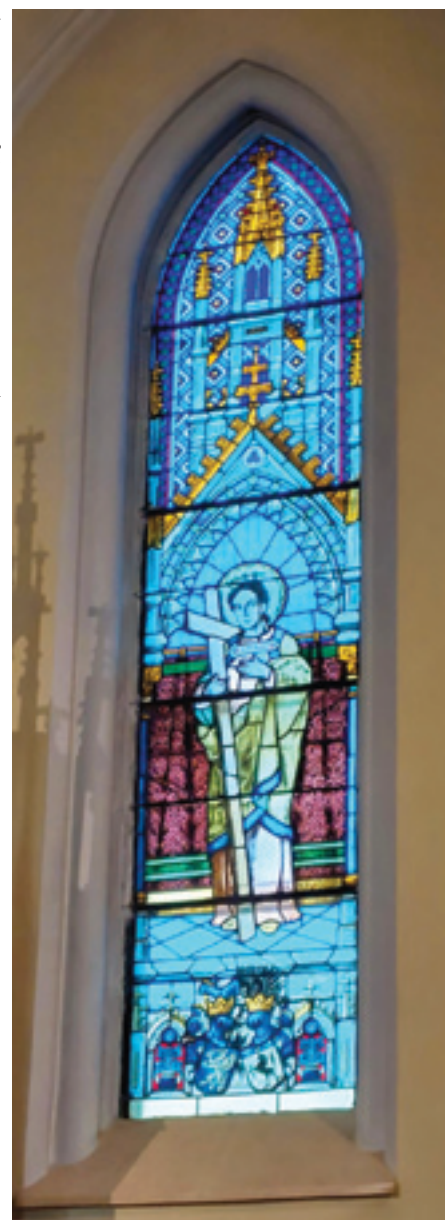
teda pamiatkou na príliš skoro zomrelú dcérku Petra Rátha Ruttkaya a jeho manželky Márie.

Mecenáš miest na Košicko-bohumínskej železnici

Titul čestného občana mu neudelili iba Vrútky, ale aj Čadca, Ružomberok, Poprad a Spišská Nová Ves. Veď všemožne pomáhal aj ich rozvoju. V Spišskej Novej Vsi dal podľa plánov Jozefa Pfinna postaviť v rokoch 1889 – 1899 výstavnú

budovu internátu pre deti zamestnancov železnice, kde dnes pôsobí základná umelecká škola. Na jej slávnostnom otvorení nechýbal ani minister obchodu Šándor Hegedüs. V Kvetnici (dnes miestna časť Popradu) si v roku 1896 postavil výstavnú hrádzenú vilu s vežičkami (dnes je to nehnuteľná kultúrna pamiatka Villa Rath) na pozemku, ktorý kúpil od ministra kultúry a vzdelávania, spišského a šarišského župana, grófa Albína Čákiho. V rokoch 1909 – 1910 aj tu dal postaviť kostolík zasvätený Sv. Helene, zrejme pri príležitosti piateho výročia úmrtia už spomínanej dcérky. Keď teda najbližšie navštívite vrútocký katolícky kostol, spomeňte si pri pohľade na obraz Sv. Heleny v jednom z jeho okien aj na človeka, ktorému vďačíme za to, že tento kostol vôbec stojí.

Branislav Zacharides

Národná kultúrna pamiatka Villa Rath v Kvetnici pri Poprade,
na fotografii vyššie súčasný stav, na fotografii nižšie
jej vzhľad na začiatku 20. storočia.

NAJ ŠKOLA SLOVENSKA

Dňa 17. 5. 2022 sme sa zúčastnili televízneho natáčania súťaže Naj škola Slovenska, do ktorej sme postúpili aj vďaka Vám našim priaznivcom. V televízii nás reprezentovali traja súťažiaci a 30 žiakov v publiku. Samotné natáčanie sme si všetci poriadne užili. Na vlastné oči sme videli, že to nie je jednoduché takýto program natočiť. Za jedným natáčaním stojí neskutočné množstvo ľudí, o ktorých sme ani netušili. Atmosféra v štúdiu bola úžasná. Odniesli sme si super zážitky, na ktoré nikdy nezabudneme. V septembri sa môžete na nás tešiť na televíznych obrazovkách.

Reakcie našich žiakov:

“Najviac sa mi páčilo samotné natáčanie. Zistil som, že to nie je také ľahké, ako sa na prvý pohľad zdá, že to nie je len práca jedného človeka, ale práca celého tímu. Naučil som sa aj niečo nové. Ale nebolo to len o natáčaní, ale aj o super dni strávenom s mojimi úžasnými priateľmi. Na tento deň nikdy nezabudnem. A určite pri ďalšej príležitosti si to rád zopakujem.” **Andrej IX.A**

“Bol to vynikajúci zážitok pre nás a som rada, že som sa toho mohla zúčastniť. Boli sme sa prejsť po Bratislave, prešli sme sa

po nábreží Dunaja. Autobus nás zaviezol na obed. Potom nasledovala cesta autobusom do RTVS. Tam sme sa prichystali a išli do štúdia. Bola tam úžasná atmosféra, užili sme si to.” **Manuela, VII.B**

“V utorok 17.5.2022 sme išli do Bratislavy s úmyslom vyhrať súťaž Naj škola. Cestovali sme asi 4 hodiny. Po príchode do Bratislavy nás v internátoch Univerzity Komenského čakal výborný obed. Potom sme sa presunuli do štúdia RTVS. Bolo to tam celkom stresujúce, ale zároveň bola

veľká sranda. Celý výlet bol super, hlavne v autobuse bola zábava. Síce pršalo, ale nikomu to náladu nepokazilo. Som rada, že som tam mohla byť.” **Lenka VIII.A**

“Bratislava, hlavné mesto Slovenska. Úžasný zážitok a verím, že sa páčil všetkým. Užil som si to na 100 % aj prácu v štúdiu RTVS. Prechádzka pri Dunaji mi padla vhod. Cesta autobusom bola veľmi zábavná.” **Marek, VII.B**

Mgr. Zuzana Michalová

Spojená škola na Ul. M. R. Štefánika 1

Vzácná kvapka...

Darovanie krvi je skutočným „darom života“, ktorý zdravý jedinec môže poskytnúť ľuďom chorým a po úrazoch. Je to veľmi prospešný, bezpečný a jednoduchý ľudský krok. A preto sa aj Spojená škola vo Vrútkach so všetkými organizačnými zložkami, zapojila 21. apríla do projektu Študentská kvapka krvi s celkovým počtom 20 darcov. Krv darovali študenti a aj učitelia. Pre niektorých to bolo prvýkrát, ale sú medzi nami aj takí, ktorí darovali krv už viackrát. Celý proces darovania krvi trval, od registrácie až po odchod domov, približne hodinu a samotný odber len 5 - 15 minút, počas ktorých sme darovali 450 ml krvi. Urobili nám základné vyšetrenie, zistili krvnú skupinu a odmerali tlak. Jedným darovaním krvi dokážeme zachrániť až tri ľudské životy. No nepomáhame tým len druhým, ale má to zdravotné benefity aj pre nás.

V budúcnosti sa určite znovu radi zapojíme!

Patricia Čičmancová
študentka 4. ročníka –SŠ –GJCH

Trvalo to presne 42 rokov!

Vrútočan Ján Miklušák daroval krv už ako vojak základnej služby v roku 1979. Bol to začiatok jeho cesty darovania tejto vzácnej tekutiny. Je držiteľom diamantovej Jánskeho plakety za 80 bezplatných odberov a to bez jedinej plazmy a krvných doštičiek. Nebolo to vždy ľahké, ako uviedol:

„Ďakujem celému zdravotníctvu a hlavne mojej doktorke Andrei Remišovej a sestričke Zuzane Ivaškovej, že som to za ich pomoci zvládol. Ďakujem aj rodičom, že som zdedil zdravie, ktoré mi to dovolilo. Ešte som neskončil. Do 65 roku života sa mi snáď podarí pár odberov. Pomáhal som a hádam aj zachránil! Určite áno...“ **-red-**

Na fotografii je Ján Miklušák, držiteľ diamantovej Jánskeho plakety

Memoriál Stopami ukryvaných detí

10. júl 2022 Vrútky- 17. júl 2022 Čierny Balog

Občianske združenie Post Bellum organizuje viac ako 110 kilometrové putovanie po stopách Eliho a Ester – detí, ktoré pre svoj židovský pôvod museli počas 2. svetovej vojny utiecť z Vrútok...

Začiatok: Vrútky 11. 7. 2022 o 10. 00 hod. -pamätná tabuľa na bývalý hotel Waschberger

Slávnostné otvorenie: Kultúrna sála Kriváň Vrútky 10. 7. 2022

**Koncert Preßburger Klezmer Band
a Karin Sarkisjan**

10. júl (nedeľa) o 18. hod., vstupné 7 €

predpredaj Mestská knižnica Hany Zelinovej vo Vrútkach

Stodvadsiate výročie narodenia Františka Kováčika-Podmagurského

V rámci 26. ročníka Vrútockej hudobnej jari sa realizoval koncert Slovak Tango, venovaný 120. výročiu narodenia hudobného skladateľa Františka Kováčika-Podmagurského (1902 – 1975) z Vrútok. Prídomok Podmagurský si zvolil podľa obľúbenej turistickej destinácie Kľačianska Magura. Kováčik bol vyučiteľ strojný zámočník. Pôsobil ako elektrikár a úradník KBŽ a ČSD vo Vrútkach.

V spolkovom železničiarском orchestri sa naučil hrať na husliach, flaute, bicích nástrojoch a trombone. Počas vojenskej prezenčnej služby sa zdokonaľoval v hre na husliach v Bratislave. Po návrate do Vrútok hrával v kapelách a sprevádzal nemé filmy počas kino premietaní. V roku 1927 napísal prvé skladby *Nečakaj ma* a *Vezie Jano fúru sena* a o desať rokov neskôr mu v Prahe tlačou vyšli fox-polka *Never, never dievčaťu* (ktorá bola roku 1936 v Prahe uvedená ako prvá slovenská polka) a tango *Spievaj mi, vetričku*. Od roku 1928 súkromne vyučoval hru na husliach, klavíri a akordeóne vo Vrútkach a Sučanoch. Jeho žiakom bol spisovateľ Rudo Moric. V marci 1938 skomponoval tango *Vy krásne Tetry malebné*, podľa ktorého začal koncipovať rovnomennú operetu. Premiéra operety sa uskutočnila vo Vrútkach 11. novembra 1941, dirigoval autor a režijne ju pripravil Ján Pavlík. O dva roky dirigoval vo Vrútkach svoju druhú operetu *Najkrajšia láska*. Kováčik napísal 271 skladieb, ktoré obsahujú piesne z operiet, skladby pre akordeón a gitaru, pochody a ouvertúry, detské piesne, piesne pre

spev so sprievodom inštrumentálneho nástroja (klavíra, gitary alebo akordeónu). Interpretkami jeho piesní boli Melánia Olláryová a Bea Littmannová. V rokoch 1953 – 1960 bol členom Orchestra Armádneho divadla v Martine pod vedením koncertného majstra a pedagóga husľovej hry Aladára Karvaya, bol členom Zväzu slovenských skladateľov a bol v kontakte s hudobným skladateľom Eugenom Suchoňom. Z jeho pozostalosti sa okrem skladieb zachovala korešpondencia v počte asi 150-tich listov. Ako raritný môžeme označiť Kováčikov list zo 17. augusta 1971, ktorý adresoval futbalovému kráľovi, brazílskej futbalovej hviezde Pelému: „Z obdivu k Vám, celým svetom obdivovanému kráľovi futbalu skomponoval som skladbu na Vašu oslavu. Prijímate ju s takou láskou s akou k Vám som ju skomponoval...“ a pokračuje: „... touto istou melódiou som zároveň ospieval aj Rio de Janeiro a som pevne presvedčený, že s Vaším cteným pričinením táto moja skladba stane sa slággrom v Brazílii a snáď i inde vo svete...“.

Mgr. art. Juraj Ruttkay, Ph.D.

Obvodná organizácia vrútockých rybárov narástla

Obvodná organizácia Slovenského rybárskeho zväzu vo Vrútkach ako súčasť Mestskej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Martine existuje už viac ako 100 rokov. V tomto roku sa počet obvodných organizácií patriacich pod Mestskú organizáciu Martin zredukoval z 10 na 5. V pôsobnosti Obvodnej organizácie 2 - Vrútky sa tak ocitli aj rybári z Priekopy a bývalej organizácie Vrútky 2 (ŽOS).

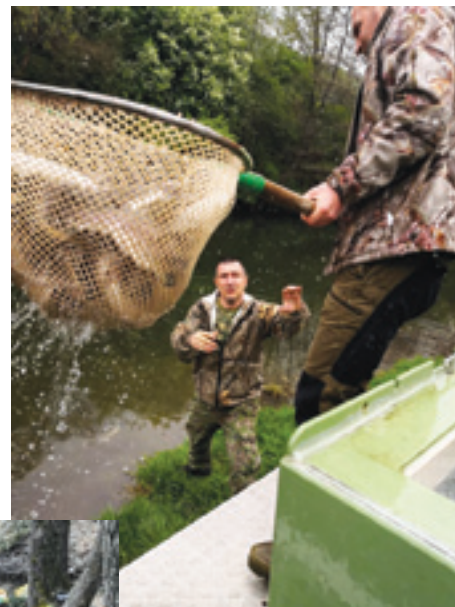
Organizácia má takmer 500 dospelých a mladých rybárov. Tí majú v obhospodarovaní viacero pstruhových, lipňových a kaprových revírov, napr. rieku Turiec od mosta pri Partizánskom cintoríne, rieku Váh v okolí Vrútok, ako aj Štrkovská Lipovec 1 a 2 a VN Široká. Hospodárenie na týchto revíroch nespočíva len na vysádzaní a love rýb. Rybári každoročne odpracujú množstvo brigádnických hodín pri údržbe okolia revírov (čistenie brehov a samotných revírov od komunálneho odpadu, úprava brehovej vegetácie, úprava a oprava prístupových komunikácií k revírom, oprava a údržba zariadení, atď.)

Laická verejnosť vníma nás rybárov len ako „lovcov rýb“, avšak zo stanov zväzu nám vyplývajú dve ešte dôležitejšie úlohy, a to v prvom rade ochrana, a v druhom rade chov rýb, bez ktorých by tu už niektoré klenoty našich vôd (napr. hlavátka podunajská) neboli. Preto pozorne sle-

dujeme a monitorujeme kvalitu a čistotu vôd v našich revíroch, monitorujeme a s povolením Ministersva životného prostredia a s pomocou poľovních združení redukuje premnožené nepôvodné rybožravé predátory (kormorán veľký). Okrem toho každoročne umiestňujeme „umelé“ hniezda na neres najmä zubáča veľkoustého, ale aj „bielej ryby“ (belička, plotica, pleskáč,...) a ostrieža. Spolupráca s vrútockou radnicou a firmou Bra-vur je veľkou pomocou v našej snahe zveľaďovať nielen rybárske revíry, ale aj ich okolie.

Neoddeliteľnou súčasťou života vrútockých rybárov je rybárska športová činnosť a organizovanie rybárskych pretekov. Každoročne si môžu svoje rybárske umenie naši rybári pomerat' na Zahajovacích rybárskych pretekoch, ale

aj na pretekoch „Vrútocký pstruh“ v love pstruha dúhového, ktoré sa stávajú už tradičnými v kalendári rybárskych súťaží. Dôkazom toho, že rybársky šport je v našej organizácii obľúbený a má veľmi dobrú úroveň, je aj fakt, že náš

člen Daniel Hrk je členom reprezentácie Slovenska v prívlači, ktorá len za posledné 3 roky priviezla z Majstrovstiev sveta 2 strieborné medaily, tú druhú majú tohto roku z MS v Taliansku.

Michal Sušienka, Daniel Hrk

Vrútocký mužský tenis začína mať na Slovensku zvučné meno!

V hlavnej vekovej kategórii tenisu, súťažiach mužov, začína mať vrútocký tenis zvučné meno. V súťažiach družstiev sme v posledných rokoch zostavili dve stabilné a silné družstvá, ktoré dnes žnú úspechy. Družstvo mužov „A“ sa prebojovalo do II. Slovenskej ligy, čo je pre vrútocký tenis neuveriteľný výsledok. Totiž, súťaž tu s tenisovými gigantmi, mestami ako Košice, Poprad, Prešov, Ružomberok či Zvolen. Do aktuálnej sezóny 2022 vstúpilo víťazne, kde v prvom kole zdolalo hráčov Zvolena v pomere zápasov 6:1 a v druhom kole si poradilo aj s favorizovaným Prešovom 5:2!

Družstvo „B“ sa prebojovalo do najvyššej Stredoslovenskej súťaže a v aktuálnej sezóne má úspešne našliapnuté na postup do II. Slovenskej ligy! Do sezóny 2022 vstúpilo tiež hneď dvomi víťazstvami, v prvom kole zdolalo Kremnicu výsledkom 5:2 a v druhom kole si rovnakým výsledkom poradilo s hráčmi Veľkého Kr-

tíša. V ďalších 3 stretnutiach bude súperiť s hráčmi z Banskej Bystrice, Púchova a Novej Bane, kde patrí medzi favoritov. Výborné výsledky zaznamenávajú hráči aj v individuálnych umiestneniach, nedá sa nespomenúť fantastické 37. miesto rebríčka mužov SR, ktoré patrí Lukášovi Gotwaldovi.

Do klubu a okolia sa vrátili viacerí kvalitní hráči (z Bratislavy, zo zahraničia, + bývalý reprezentant SR), dnes už skúsení tréneri, ktorí majú záujem svoje

bohaté odborné skúsenosti odovzdávať ďalej. V priebehu mesiaca máj sa po zimnej prestávke opäť rozbehli detské tenisové tréningy. Aktuálne zvažujeme možnosti letného denného tenisového tábora s hodinami angličtiny a pripravujeme aj nový koncept tenisovej prípravy detí vo veku 6-8 rokov. Viac informácií ohľadom tenisovej prípravy detí vám radi poskytneme na tel. čísle klubu 0944911063.

Miroslav Kubík

zo súťaže mužov vľavo Prešov a TK Vrútky A (sprava Ščúr Jakub, Jurko Tomáš, Papuščák Šimon, Ščúr Matúš, Januch Róbert)

TJ Lokomotíva Vrútky tretí najlepší slovenský kolkársky klub v mužskej kategórii

Toto označenie vybojovala výkonomi v medzinárodnej 11-člennej interlige, kde pôsobí päť českých a šesť slovenských družstiev. Spomedzi slovenských účastníkov sú od Vrútok lepšie len Podbrezová (vitáz interligy) a Trstená (je na 2. mieste v interlige), ale na vrútocký chrbát sa v tabuľke pozerajú Rakovice, Sučany a Veľký Šariš. Jednou z opôr vrútockého družstva je Peter Marček, ktorý si k svojim 60. narodeninám, ktoré mal 1. februára tohto roku, dal v podobe bronzovej medaily najkrajší darček k svojmu životnému jubileu. „Čs. interliga má oveľa vyššiu úroveň ako slovenská extraliga, kde sme predtým účinkovali. Kvalita súperov je vysoká, najlepšie slovenské i české tímy majú vo svojich tímoch reprezentantov, ale niektorí účastníci aj špičkových legionárov. Najsilnejšia je Podbrezová, ktorá proti nám dosiahla výkon až 3912 zhodných kolov. No ani my sme sa, najmä vo svojej kolkárni, kde sme z desiatich zápasov sedemkrát vyhrali, nenechali zahanbiť. Napr. našu výhru nad Jihlavou sme vyšperkovali výkonom 3882 bodov, pričom v tomto domácom dueli sa darilo aj mne, o čom svedčí 687 zvalených kolov. Teší ma, že doma som neprehral ani jeden súboj, na druhej strane ma mrzí, že vonku to z mojej strany bolo slabšie. Celkovo môžeme byť so sezónou spokojní, v interligovej tabuľke sme skončili v strede pelotónu, ale v tej redukovanej iba so slovenským družstvom nám patrí tretia priečka. Prvý krok sme urobili hneď v otváracom stretnutí v Sučanoch, keď sme v tomto derby zvíťazili. A triumfovali sme aj v odvete na našich dráhach. Na bronzovom úspechu má veľkú zásluhu aj Miroslav Ruttkay, ktorý nás, žiaľ, vo veku 67 rokov navždy opustil. Bol stabilným členom kádra, ale stihol odohrať len polovicu sezóny. Kolký miloval, dokonca hral aj vtedy, keď už absolvoval chemoterapiu. Bude nám veľmi chýbať. Bronzovú medailu mu posielame do nebička,“ hovorí P. Marček.

Lídrom Lokomotívy je bývalý slovenský reprezentant Milan Tomka (trikrát bronzový na MS, z toho dvakrát v tandeme a raz ako člen družstva), ktorý pred návratom do Vrútok zaznamenal veľké klubové úspechy v drese Podbrezovej. „Teraz je to takisto skvelý pocit, je to síce bronzová medaila, ale hreje pri srdci rovnako, ako keby bola zlatá, lebo som ju získal ako člen vrútockého družstva. A to pre mňa dosť znamená. Je to jeden z najväčších úspechov kolkárskeho športu vo Vrútkach. Najlepší výkon som dosiahol

horný rad: zľava Dušan Machník (predseda klubu), Matej Tomka, Hanko Peter, Adamčík Jozef, Dibdjak Adam, Ruttkay Marian, Tomka Adam, Juraj Kubena (tajomník klubu), spodný rad: Milan Tomka, Ján Kubena, Peter Marček

doma proti Trstenej (26. marca), keď som zvalil 681 kolov (rekord mám 707). No nie je to o jednotlivcoch, ale o kolektíve. Som rád, že sme to dotiahli na bronzovú priečku. Teší ma tiež to, že si v interlige zahrali obaja moji synovia. Matej (22 rokov) odohral jeden duel (on je futbalista, hráva za Fomat Martin), ale mladší Adam (19) má na konte viac zápasov a bol platným hráčom družstva,“ poznamenal M. Tomka. Adam Tomka tiež začínal s futbalom, ale nebol v ňom taký úspešný ako jeho starší brat. Zameril sa na kolký. „Sme kolkárska rodina, mama i otec sa tomuto športu dlho venujú, sú i v slovenskej reprezentácii a azda som niečo po nich zdedil. Kolký hrávam odmalička, súťažne asi od svojich 14 rokov. V aktuálnej interligovej sezóne sa mi najviac darilo doma proti Jihlave, keď som dosiahol výkon 610 zvalených kolov, čo je iba o niečo menej, ako mám rekord ešte z dorasteneckej kategórie (625). Rady svojich rodičov, vynikajúcich kolkárov, si beriem k srdcu a snažím sa zobrať si z nich príklad. Chcem sa zlepšovať a niečo v tomto športe dosiahnuť. Som šťastný, že môžem byť súčasťou mužského družstva Vrútok. Od starších skúsenejších spoluhráčov zbieram cenné skúsenosti.“ povedal talentovaný kolkár a študent Strednej odbornej školy dopravnej Adam Tomka. **Bronz vybojovali: Milan Tomka, Marián Ruttkay, Peter Marček, Ján Kubena, Adam Tomka, Jozef Adamčík, Peter Hanko, Adam Dibdiak, Matej Tomka a Miroslav Ruttkay.**

Vrútocké kolký majú vysoký kredit aj v ženskej kategórii.

Družstvo žien Lokomotívy Vrútok síce tohto roku neobhájí majstrovský titul, ale aj 2. pozícia v slovenskej extralige je dobré umiestnenie. „Žiaľ, teraz sme nestačili na Podbrezovú, ale nedá sa byť stále na výslni. Určite ešte nepatríme do „starého železa“ a v budúcom ročníku sa pokúsime o návrat na najvyšší piedestál. Paradoxne Podbrezová prehrala v celej súťaži štyri zápasy, z toho s nami tri. Mužom k ich výbornému výsledku, samozrejme, blahoželám a veľmi im to želám,“ dodala hráčka Vrútok Lenka Stasiňková. Okrem nej boli v tíme aj Mária Tomková, Žaneta Bednárová, Katarína Ďurčeková, Martina Buckulčíková a Anna Ihnátová.

Redakcia Vrútočana na záver požiadala o krátke zhodnotenie sezóny aj predsedu kolkárskeho oddielu vo Vrútkach Dušana Machníka: „Sme radi, že sa súťaže mohli dohrať. Je skvelé byť tretím najlepším mužským tímom na Slovensku. My sme amatérsky klub, na rozdiel od poloprofesionálnej Trstenej a profesionálnej Podbrezovej. Účasť v interlige nám po športovej stránke dala veľa, po tej finančnej sme mali čo robiť, aby sme to vôbec utiahli. Vážime si každú pomoc, sme vďační za každé euro, lebo peňazí nie je nikdy dost.“

Dušan Machník

Silencia

Kompletne pohrebné služby

už **20**
ROKOV
S VAMI

**ROZLÚČTE SA
S VAŠIM NAJBLIŽŠÍM...**

V TICHOSTI

· *nový pohrebný elektromobil*

A V SÚLADE S PRÍRODOU

· *ekologická prírodná truhla*

Ste členom SPOLKU SVOJ SVOJMU ?

*Spoločnosť Silencia prevzala pohrebnú podporu
a budeme radi, ak sa obrátite na nás.*

Non-stop služba: 0907 / 47 70 70

Tel.: 043/422 48 89

www.silencia.sk

-inzercia-

Čoskoro otvárame
nové kvetinárstvo

-inzercia-

DÔSTOJNÁ ROZLÚČKA S VAŠIMI BLÍZKYMI

- vybavenie všetkých potrebných (aj úradných záležitostí) u nás, prípadne vo Vašom domácom prostredí alebo online
- termín poslednej rozlúčky podľa Vášho výberu
- výroba a tlač smútočných oznámení
- neúčtujeme príplatky v súvislosti s COVID-19
- ponúkaný sortiment je v súlade s prírodou a ekologickými požiadavkami

V ťažkej chvíli bolesti a smútku sme tu pre Vás,
aby sme Vám podali pomocnú ruku

NONSTOP SLUŽBA
0910 200 088

Štúrovo námestie 13, 03601 Martin
KVALITNÉ SLUŽBY ZA PRIJATELNÉ CENY

Požičajte si až 15 000 € alebo si spojte pôžičky do jednej

- Pri hotovostnej pôžičke si vyberiete výšku splátky, ktorá vám bude vyhovovať.
- Spojením pôžičiek do jednej získate nižšiu mesačnú splátku.

 0918 928 933

**HOME
CREDIT**

Pre lepšie príbehy

Finančné centrum Home Credit
OC Tulip Martin
Pltníky 2, Martin-Záturčie

-inzercia-

POZVÁNKA

90. VÝROČIE VÝSTAVBY KÚPALISKA A PLAVECKÉHO A VODNOPÓLOVÉHO ŠPORTU NA VRÚTKACH

Hlavný program osláv

piatok, 1.7. 2022, od 17:00 hod. – Slávnostný program

- príhovory hostí, ocenenie osobností vrútockého plávania a vodného póla
- uvedenie do života knihy

História plávania a vodného póla vo Vrútkach

- vystúpenie reprezentantiek SR v synchronizovanom plávaní
- vodnopólový zápas Old Boys a Turčianski raci
- vodnopólový zápas Majsterky SR z Vrútok a ženský tím PVK

Spríevodné podujatia

10.6.2022 – Jarný beh – Olympijský deň

súťaž v behu detí z vrútockých škôl

17.6.2022 – Športový deň samosprávy

športové zápolenie zástupcov samospráv regiónu Turiec

23.6. – 26.6.2022 – Majstrovstvá Slovenska vo vodnom póle, kategória 11-ročných

28.6.2022 – Vrútocký športový deň

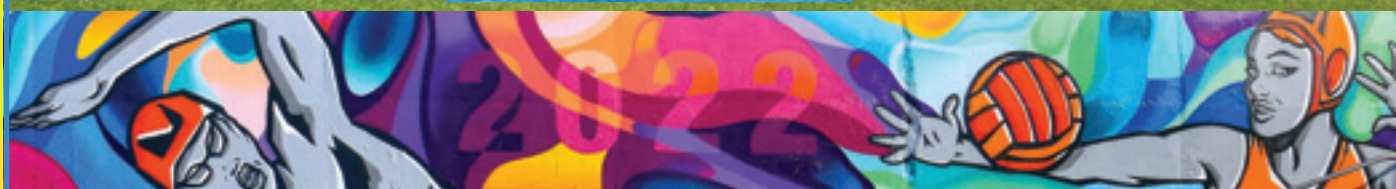
športové súťaže detí z vrútockých škôl a športových klubov

MESTO VRÚTKY

Podujatie pod záštitou predsedníčky
Žilinského samosprávneho kraja
Eriky Jurinovej
a primátora mesta Vrútky
Branislava Zacharidesa

Vrútočan * Vydáva: Mesto Vrútky, Námestie S. Zachara 4, 038 61 Vrútky, IČO: 00 647 209

* Redakčná rada: predseda Mgr. Branislav Zacharides, zodpovedná redaktorka: Bc. Miriam Migátová, členovia: Mgr. Ľuboš Gottwald, JUDr. Jana Rišianová, Mgr. Zuzana Kötelešová, Mgr. Igor Válek *

* Adresa redakcie: Matušovičovský rad 6, 038 61 Vrútky * Tel: 043/424 18 08 * E-mail: vrutocan@vrutky.sk

* Stanoviská v jednotlivých článkoch môžu a nemusia odrážať stanovisko redakcie * Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, rozsah, grafické spracovanie článkov * Distribúcia: Slovenská pošta, a. s.

* Tlač: Neoprint Plus, s. r. o., Za mostom 2, Vrútky * EV 5737/18 * ISSN 1339-6730

Náklad: 3 000 ks, máj-jún 2022, poradové číslo 3 Dátum vydania: 6. 6. 2022.